

**ПІДГОТОВКА ДО ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ЯКІСТЮ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я**

Слабкий Геннадій Олексійович

д.мед.н., професор, завідувач кафедри

Миронюк Іван Святославович

д.мед.н., професор, професор кафедри

Дуфинець Василь Андрійович

д.мед.н., асистент кафедри

Білак-Лук'янчук Вікторія Йосипівна

кандидат медичних наук, доцент кафедри

Брич Валерія Володимирівна

кандидат медичних наук, доцент кафедри

Потокій Наталія Йосипівна

кандидат медичних наук, асистент кафедри

Гуцол Іванна Ярославівна

асистент кафедри

кафедра наук про здоров'я

Ужгородський національний університет

м. Ужгород, Україна

Вступ. Якість життя населення виступає складним, багатокомпонентним явищем, що залежить як від об'єктивних факторів (насамперед, можливості задоволення людських потреб та інтересів у даних соціально-економічних умовах), так і від різноманітних суб'єктивних факторів (соціально-психологічних, соціокультурних та інших) [1].

Міжнародним співтовариством якість життя визнано однією з головних характеристик рівня суспільного розвитку країн. Поступово відходять у минуле орієнтири, які скеровані переважно на економічні результати та впровадження досягнення науково-технічного прогресу без урахування пріоритетності розвитку людського потенціалу. Генеральний директор Євростату Вальтер Радермахер у доповіді «Вимірювання добробуту та якості життя» підкреслив, що висока якість життя населення неможлива без покращення здоров'я,

забезпечення інтеграції у суспільство, формування сприятливого навколишнього середовища та досягнення мінімального рівня матеріального добробуту. При цьому він відзначив складність процесу оцінювання якості життя, пов'язану, насамперед, із формуванням системи індикаторів об'єктивної та суб'єктивної оцінки на міжнародному та національному рівнях [2].

Підвищення якості життя людей у поєднанні зі створенням належних умов для реалізації інноваційної моделі економічного зростання, досягнення і перетворення високих стандартів якості життя у потужний чинник глобальної конкурентоспроможності України є стратегічним управлінським завданням. Визначення основних компонентів та чинників впливу на якість життя населення, формування стратегії управління якістю життя дозволить забезпечити гармонізацію цілей економічного зростання, розвитку людини та збереження навколишнього середовища та підвищення рівня здоров'я населення [3,4]. На даний процес ефективно може впливати система громадського здоров'я.

Мета: дослідити стан підготовки магістрів громадського здоров'я Ужгородського національного університету до проведення оцінки та управління якістю життя населення.

Матеріали і методи. В ході дослідження було використано бібліосемантичний метод та метод структурно-логічного аналізу. Матеріалами дослідження стали: освітньо-наукова програма «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 229 Громадське здоров'я галузі знань 22 - охорона здоров'я, яка затверджена Вченою радою ДВНЗ Ужгородський національний університет 21.03.2019 р.(протокол №4) та робочі програми за предметами.

Результати та обговорення.

Метою програми підготовки магістрів за спеціальністю «Громадське здоров'я» є підготовка фахівців в даній сфері до самостійної практичної та наукової діяльності у відповідності до визначених компетенцій. Освітньо - наукова програма передбачає формування здатності застосовувати набуті

знання, уміння та навички з дисциплін загальної та професійної підготовки для вирішення типових задач діяльності фахівця на відповідній посаді, включаючи проведення науково-практичних досліджень в сфері громадського здоров'я, проведення епідеміологічного нагляду за соціально значимими інфекційними та неінфекційними хворобами, станом психічного здоров'я населення, навколишнього середовища; визначення екологічних, соціально-економічних та медичних детермінант здоров'я; організація і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів; формування у населення здорового способу життя та відповідального ставлення до особистого здоров'я; міжсекторальна взаємодія в інтересах здоров'я населення.

Загальний обсяг освітньо-наукової програми складає 120 кредитів ЄКТС. Цикл дисциплін загальної підготовки становить 29 кредитів ЄКТС або 870 академічних годин, при цьому дисципліни вільного вибору студента становлять 6 кредитів ЄКТС або 180 академічних годин. Цикл дисциплін професійної підготовки становить 91 кредит ЄКТС або 2490 годин, із них дисципліни вільного вибору студента становлять 27,5 кредитів ЄКТС або 585 академічних годин.

У третьому семестрі навчання в якості обов'язкового викладається предмет «Управління якістю життя». Для вивчення даного предмету програмою передбачено 120 навчальних годин (4 кредитів) в тому числі: 20 лекційних, 28 практичних, 68 годин самостійної роботи та 4 години - проведення іспиту.

Вивчення даного предмету передбачає освоєння студентами наступних тем: основні поняття та історія розвитку питання управління якістю життя, загальна характеристика структури показників якості життя населення, базові компоненти якості життя населення, середовище та підсистеми якості життя населення, структура показників та індикатори якості життя населення, детермінанти впливу на якість життя населення та окремих людей, можливий вплив системи громадського здоров'я на якість життя населення, концептуальні підходи до вимірювання якості життя населення, методології вимірювання

якості життя населення, методології вимірювання якості життя окремої людини, державний механізм управління якістю життя.

Студенти, за період вивчення предмету мають набути наступні програмні результати навчання:

1. Демонструвати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Розуміти, як організувати дослідження на відповідних рівнях та обирати для цього відповідні дизайни досліджень.
3. Критично інтерпретувати факти та знаходити обґрунтовані рішення
4. Враховувати соціальну відповідальність при виборі альтернатив.
5. Оцінювати, інтерпретувати та порівнювати основні епідеміологічні та демографічні показники, значення детермінант здоров'я у розрізі різних груп населення та на рівні громади чи регіону.
6. Визначати пріоритети і проводити оцінку потреб громадського здоров'я в конкретній ситуації.
7. Розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на підвищення якості життя населення та оцінювати їх ефективність.
8. Проектувати заходи з нагляду за якістю життя населення.
9. Аналізувати вплив різних детермінант (соціальних, економічних, індивідуальних, навколишнього середовища) на якість життя населення та організувати відповідні заходи з його покращення.
10. Розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я з підвищення якості життя населення, контролю якості їх надання, знати основи управління.
11. Планувати та організувати заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я з питань якості життя населення.
12. Слідувати етичним принципам та нормам права при плануванні досліджень, зборі інформації та її використанні.

Поточне оцінювання рівня засвоєння теми здійснюється на кожному практичному занятті. Рейтингова оцінка формується на основі поточних оцінок та результатів виконання самостійної роботи і модульних контрольних оцінювань. Підсумкова оцінка за дисципліну може дорівнювати рейтинговій або ж встановлюватись за підсумками складання іспиту.

Висновки. В Ужгородському національному університеті освітньо-наукова програма «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 229 Громадське здоров'я галузі знань 22 - охорона здоров'я забезпечує підготовку магістрів громадського здоров'я до проведення оцінки та управління якістю життя населення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жеребин В.М. Индикаторы качества жизни населения // Вопросы статистики. – 2012. – № 3. – С. 88

2. Walter Radermacher. Measuring prosperity and quality of life / Keynote Speech at the Austrian Federal Ministry of Finance in Vienna, May 2010 // http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/gdp_and_beyond/documents/wr_speach.pdf

3. Приступа Є., Кеуриш Н. Якість життя людини: категорії, компоненти та їх вимірювання // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2010. – № 2. – С. 54–63.

4. Агжанов Р.А. Социально-экономический мониторинг качества жизни населения городов // Вестник Удмуртского университета, 2006. – № 2. – С. 182–191